

ČESKÁ REPUBLIKA

USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Josefa Fialy a soudců Jana Filipa a Radovana Suchánka (soudce zpravodaje) o ústavní stížnosti stěžovatele **O. B.**, zastoupeného JUDr. Romanem Lamkou, Ph.D., advokátem, sídlem Kovářská 488/16, Praha 9 – Libeň, proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 28. června 2022 č. j. 55 To 226/2022-250 a usnesení Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 3. června 2022 č. j. 4 PP 2/2020-240, za účasti **Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci a Okresního soudu v Jablonci nad Nisou**, jako účastníků řízení, a **Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci a Okresního státního zastupitelství v Jablonci nad Nisou**, jako vedlejších účastníků řízení, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Skutkové okolnosti věci a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí, když tvrdí, že jimi byla porušena jeho práva podle čl. 36 odst. 1 a čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

2. Z ústavní stížnosti a napadených rozhodnutí se podává, že stěžovatel vykonává trest odnětí svobody na doživotí, který mu byl uložen rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 9. 1998 sp. zn. 38 T 2/1997 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. 5. 1999 sp. zn. 4 To 42/1999.

3. Stěžovatel v uvedené věci podal žádost o podmíněné propuštění, kterou Okresní soud v Jablonci nad Nisou (dále jen „okresní soud“) podle § 88 odst. 1 a 5 trestního řádu zamítl. Stěžovatel podle závěru okresního soudu naplnil první podmínku pro podmíněné propuštění, neboť již vykonal 25 let trestu odnětí svobody. U druhé podmínky, tj. polepšení ve výkonu trestu odnětí svobody, okresní soud dospěl k závěru, že naplněna není, neboť stěžovatel trpí poruchou osobnosti a má tendence pomocí nátlaku dosahovat svých cílů, což vyplývá ze znaleckých posudků i z negativního poznatku věznice. Třetí podmínku, tj. prognózu vedení řádného života, okresní soud vyhodnotil též jako nesplněnou, a to především z důvodu poruchy osobnosti, kterou nelze léčbou zásadně ovlivnit.

4. Stěžovatel napadl usnesení okresního soudu blanketní stížností, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) jako nedůvodnou podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítl. Krajský soud přezkoumal všechny podmínky pro podmíněné propuštění a použil novou argumentaci ohledně podmínky prognózy řádného života, kdy zmínil i kritérium povahy a závažnosti trestného činu, jehož se stěžovatel dopustil a pro nějž nyní vykonává trest odnětí svobody na doživotí.

II.

Argumentace stěžovatele

5. Stěžovatel konstatuje, že stížnost proti usnesení okresního soudu podal ihned po vynesení usnesení, tj. dne 3. 6. 2022, a to blanketně do protokolu s tím, že ji později odůvodní. Stěžovatel uvádí, že stížnost odůvodnil dne 19. 7. 2022, nicméně mezitím již krajský soud o blanketní stížnosti rozhodl. Stěžovatel uvádí, že v odůvodnění stížnosti namítal procesní pochybení, kterých se dopustil okresní soud při veřejném zasedání.

6. Stěžovatel především považoval za porušení svého práva podle čl. 36 odst. 1 Listiny, že okresní soud nezajistil nahrávání veřejného zasedání ze dne 19. 1. 2021, které se konalo formou videokonference. Povinnost nahrávat veřejné zasedání konané formou videokonference přitom vyplývá ze zákona. Stěžovatel podotýká, že z veřejného zasedání ze dne 19. 1. 2021 není doposud vyhotoven ani protokol, tudíž není ani objektivně možné dohledat, jak stěžovatel při veřejném zasedání argumentoval. Stěžovatel zdůrazňuje, že i ve veřejném zasedání musí být dodrženy principy kontradiktornosti řízení a rovnosti.

7. Stěžovatel dále nesouhlasí s tím, jak krajský soud interpretoval naplnění podmínky prognózy řádného života, neboť argumentoval okolnostmi vztahujícími se k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, pro nějž byl stěžovatel odsouzen. Byla-li tato kritéria zohledněna již při ukládání trestu odnětí svobody na doživotí, nelze je znovu použít při posouzení žádosti o podmíněné propuštění. Tímto postupem soudů mělo podle stěžovatele dojít k porušení zákazu dvojího přičítání v rozporu s čl. 40 odst. 5 Listiny.

III.

Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

8. Ústavní soud, předtím než přistoupí k věcnému posouzení ústavní stížnosti, zkoumá, zda splňuje všechny zákonem požadované náležitosti a zda jsou dány podmínky jejího projednání stanovené zákonem č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“). Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který se účastnil řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí. Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen v souladu s § 29 až § 31 zákona o Ústavním soudu. Ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 téhož zákona *a contrario*), neboť stěžovatel vyčerpал všechny procesní opravné prostředky, které mu zákon k ochraně jeho práv poskytuje.

IV.

Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

9. Ústavní soud je soudním orgánem ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy), není součástí soustavy soudů a není jim instančně nadřízen (čl. 91 odst. 1 Ústavy). Řízení o ústavní stížnosti před Ústavním soudem je zvláštním a specializovaným řízením, jehož předmětem je posouzení, zdali v předchozích řízeních nedošlo k porušení stěžovatelových základních práv či svobod zaručených mu ústavním pořádkem.

10. Stěžovatel namítá porušení svého práva podle čl. 40 odst. 5 Listiny, tedy že v jeho věci bylo porušeno pravidlo zákazu tzv. dvojího přičítání. Ústavní soud v obecné rovině konstantně judikuje, že zohlednění trestní minulosti je nezbytné pro reálné posouzení rizika nepřijatelného chování odsouzeného po propuštění, se zohledněním subjektivních příčin jeho předchozí trestné činnosti (srov. např. usnesení ze dne 6. 5. 2015 sp. zn. IV. ÚS 830/15, ze dne 16. 6. 2015 sp. zn. I. ÚS 1089/15, ze dne 26. 4. 2016 sp. zn. IV. ÚS 300/16, dostupná na <http://nalus.usoud.cz>). V rozporu s ústavními principy by bylo zamítnutí žádosti o podmíněné propuštění toliko s odkazem na předchozí trestnou činnost odsouzeného, aniž by se soud zabýval vývojem jeho chování po spáchání trestné činnosti a reálným zvážením rizika recidivy. K tomu však v dané věci nedošlo, když krajský soud podrobně rozvedl, v čem spočívají rizika podmíněného propuštění ve stěžovatelově případě.

11. K naplnění podmínky prognózy vedení řádného života krajský soud uvedl, že u stěžovatele nevedl dosud vykonaný trest ke změně struktury jeho osobnosti, když trpí poruchou osobnosti, která je na překážku změně vzorců chování a hodnotového systému, které jsou potřebné k naplnění resocializace. Uvedené faktory úzce souvisejí se spáchanou trestnou činností a okolnostmi jejího spáchání, které se vyznačovaly vysokou bezcitností, krutostí a plánovitostí, což s sebou nese vysoké riziko opakování spáchaného nebo jiného zvláště závažného zločinu. Na základě této úvahy dospěl krajský soud k závěru, že třetí podmínka pro podmíněné propuštění není splněna. Trestní minulost stěžovatele tedy zdaleka není jediným aspektem, který by vedl krajský soud k zamítnutí jeho stížnosti, neboť je zjevné, že dominujícím faktorem je porucha stěžovatelovy osobnosti, která je neměnná a léčbou fakticky neovlivnitelná a jež určuje negativní vzorce jeho chování. Ústavní soud tedy aprobuje závěry uvedené v usnesení krajského soudu, který přezkoumatelným způsobem odůvodnil, proč u stěžovatele nelze vnímat prognózu vedení řádného života pozitivně. Ústavní soud proto neshledal porušení čl. 36 odst. 1 ani čl. 40 odst. 5 Listiny.

12. Jde-li o napadené usnesení okresního soudu, Ústavní soud konstatuje, že ze zásady subsidiarity ústavní stížnosti zásadně plyne rovněž to, že rozhodující orgány veřejné moci mají možnost tvrzený zásah do stěžovatelových hmotných ústavních práv samy posoudit, a to zejména hodnocením účastníky řízení vznesených námitek. Jsou to totiž právě obecné

soudy, které musejí především posoudit, zda pro stěžovatele nepříznivý zásah do jeho základních práv a svobod je či není ústavně souladný (viz čl. 4 Ústavy). Ústavní soud zásadně přezkoumává toliko to, zda soudy posoudily zásah do základních práv ústavně konformně či nikoliv. To ale zároveň vyžaduje přiměřenou míru včasné procesní aktivity od účastníků řízení, kteří tvrdí, že zásahy do jejich ústavních práv jsou neoprávněné. Tento požadavek nebyl v posuzované věci naplněn, neboť stěžovatel sice napadl usnesení okresního soudu stížností, nicméně ta byla blanketní, tj. neodůvodněná, a tudíž stěžovatel konkrétní argumenty k tvrzenému porušení svých práv krajskému soudu před jeho rozhodnutím nepředstřel. S ohledem na uvedené Ústavnímu soudu nepřísluší zabývat se námitkami, které stěžovatel vznáší proti usnesení okresního soudu až v ústavní stížnosti.

13. Na základě uvedeného Ústavní soud ústavní stížnost mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků odmítl podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu jako návrh zjevně neopodstatněný.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 25. října 2022

Josef Fiala, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
E. Kameníková